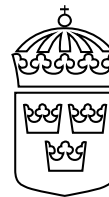

Regeringens proposition

2021/22:112

Återinförande av tillfälliga åtgärder för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

Prop.
2021/22:112

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 februari 2022

Magdalena Andersson

Anders Ygeman
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Lagen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor trädde i kraft den 15 april 2020. Den syftade till att underlätta genomförandet av stämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 kunde minimeras. Lagen var tidsbegränsad och upphörde att gälla vid utgången av 2021.

På grund av den kraftigt ökade smittspridningen i samhället föreslår regeringen i denna proposition att den tillfälliga regleringen ska återinföras.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2022 och upphöra att gälla vid årsskiftet.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor	4
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Den tillfälliga lagen.....	11
5	Den tillfälliga regleringen bör återinföras	12
6	Ikraftträdandebestämmelser	13
7	Konsekvenser.....	14
8	Författningskommentar.....	14
Bilaga 1	Förteckning över myndigheter och organisationer som getts tillfälle att lämna synpunkter	16
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 februari 2022	17

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2021/22:112

Regeringens förslag:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till 7 dagar.

2 Förslag till lag om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll och syfte

1 § Denna lag innehåller tillfälliga undantag från vissa bestämmelser om deltagande i bolagsstämmor, föreningsstämmor och sparbanksstämmor i följande lagar:

- aktiebolagslagen (2005:551),
- lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,
- bostadsrättslagen (1991:614),
- lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt,
- lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
- sparbankslagen (1987:619), och
- lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

Lagen syftar till att underlätta genomförandet av bolags-, förenings- och sparbanksstämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar covid-19 minimeras.

2 § Bestämmelserna i lagen avser

1. insamling av fullmakter och frivillig poströstning i aktiebolag (3 och 4 §§),
2. ombud och frivillig poströstning i
 - ekonomiska föreningar (5 och 6 §§),
 - bostadsrättsföreningar (7 och 8 §§),
 - kooperativa hyresrättsföreningar (9 och 10 §§),
 - samfällighetsföreningar (11 §),
 - sparbanker (12 §),
 - ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar (13 §),
3. stämmor genom elektronisk uppkoppling i
 - aktiebolag (14 och 15 §§),
 - ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar (16 och 17 §§),
 - sparbanker (18 §),
 - ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar (19 §), och
4. stämmor med enbart poströstning i
 - aktiebolag (20–26 §§),
 - ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och kollektiva förvaltningsorganisationer (27–34 §§), och
 - ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar (35 §).

Insamling av fullmakter och frivillig poströstning i aktiebolag

3 § Trots 7 kap. 4 § första stycket, 24 § tredje stycket och 63 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) får styrelsen i ett aktiebolag inför en viss bolagsstämma besluta om insamling av fullmakter, även om det inte anges i bolagsordningen och utan att det anges i kallelsen till stämman.

Vid insamling av fullmakter med stöd av första stycket får det fullmaktsformulär som anges i 7 kap. 4 § andra stycket aktiebolagslagen tillhandahållas aktieägarna även genom att publiceras på bolagets webbplats tillsammans med den information som anges i 7 kap. 24 § tredje stycket i den lagen. Formuläret och informationen ska då, med avvikelse från det som anges i 7 kap. 56 c § aktiebolagslagen, hållas tillgängliga på webbplatsen under minst en vecka närmast före stämman och dagen för stämman.

I stället för att publiceras på bolagets webbplats får formuläret och informationen, med avvikelse från det som anges i 7 kap. 56 c § aktiebolagslagen, tillhandahållas aktieägarna genom att senast en vecka före stämman lämnas till dem på det sätt som bolaget annars använder för att lämna information till aktieägarna.

4 § Trots 7 kap. 4 a § första stycket, 24 § tredje stycket och 63 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) får styrelsen i ett aktiebolag inför en viss bolagsstämma besluta att aktieägarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post, även om det inte anges i bolagsordningen och utan att det anges i kallelsen till stämman.

Vid poströstning med stöd av första stycket får det formulär som anges i 7 kap. 4 a § andra stycket aktiebolagslagen tillhandahållas aktieägarna genom att publiceras på bolagets webbplats tillsammans med den information som anges i 7 kap. 24 § tredje stycket i den lagen. Formuläret och informationen ska då, med avvikelse från det som anges i 7 kap. 56 c § aktiebolagslagen, hållas tillgängliga på webbplatsen under minst en vecka närmast före stämman och dagen för stämman.

I stället för att publiceras på bolagets webbplats får formuläret och informationen, med avvikelse från det som anges i 7 kap. 56 c § aktiebolagslagen, tillhandahållas aktieägarna genom att senast en vecka före stämman lämnas till dem på det sätt som bolaget annars använder för att lämna information till aktieägarna.

Ombud och frivillig poströstning i andra företagsformer

Ekonomiska föreningar

5 § Trots 6 kap. 4 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en ekonomisk förening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna har rätt att anlita ett ombud som inte ingår i den krets som anges i första stycket i den paragrafen. Trots 5 § i samma kapitel och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen också besluta att ombud vid stämman får företräda fler än tre medlemmar.

Trots 6 kap. 42 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen inför ett visst fullmäktigemöte dels besluta att fullmäktige får delta i mötet genom ombud, dels fatta

Prop. 2021/22:112 sådana beslut som anges i första stycket i den förevarande paragrafen även när det gäller fullmäktige.

6 § Trots 6 kap. 6 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar får styrelsen i en ekonomisk förening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post, även om det inte anges i stadgarna och utan att det anges i kallelsen till stämman.

Vid poströstning med stöd av första stycket får det formulär som anges i 6 kap. 6 § andra stycket lagen om ekonomiska föreningar tillhandahållas medlemmarna även genom att publiceras på föreningens webbplats tillsammans med den information som anges i den paragrafen. Formuläret och informationen ska då hållas tillgängliga på webbplatsen under minst en vecka närmast före stämman och dagen för stämman.

I stället för att publiceras på föreningens webbplats får formuläret och informationen tillhandahållas medlemmarna genom att senast en vecka före stämman lämnas till dem på det sätt som föreningen annars använder för att lämna information till medlemmarna.

Bostadsrättsföreningar

7 § Trots 9 kap. 14 § 4 bostadsrättslagen (1991:614) och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en bostadsrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna har rätt att anlita ett ombud som inte ingår i den krets som anges i den punkten och att ett ombud får företräda fler än en medlem.

8 § Trots 9 kap. 14 § 3 bostadsrättslagen (1991:614) får styrelsen i en bostadsrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och 6 § i denna lag.

Kooperativa hyresrättsföreningar

9 § Trots 2 kap. 17 b § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en kooperativ hyresrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna har rätt att anlita ett ombud som inte ingår i den krets som anges i den paragrafen och att ett ombud får företräda fler än en medlem.

10 § Trots 2 kap. 17 a § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt får styrelsen i en kooperativ hyresrättsförening inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna före stämman ska kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och 6 § i denna lag.

Samfällighetsföreningar

11 § Trots 49 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en samfällighetsförening inför en viss föreningsstämma besluta att ett ombud får företräda fler än en medlem.

12 § Trots 4 kap. 13 § första stycket sparbankslagen (1987:619) och oavsett vad som anges i reglementet, får styrelsen i en sparbank inför en viss sparbanksstämma besluta att huvudmännen får anlita ombud med skriftlig, av huvudmannen undertecknad och daterad fullmakt eller utöva sin rösträtt per post i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och 6 § i denna lag.

En huvudman som anlitar ett ombud eller utövar sin rösträtt per post ska anses vara närvarande vid tillämpning av 4 kap. 14 § sparbankslagen.

Ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar

13 § Bestämmelserna i 5 och 6 §§ gäller även för ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar. När det gäller ömsesidiga försäkringsbolag och ömsesidiga tjänstepensionsbolag ska det som sägs om stadgar i de paragraferna avse bolagsordning, det som sägs om föreningsstämma avse bolagsstämma och det som sägs om medlemmar avse delägare.

Stämma genom elektronisk uppkoppling

Aktiebolag

14 § Trots 7 kap. 15 § aktiebolagslagen (2005:551) och oavsett vad som anges i bolagsordningen, får styrelsen i ett aktiebolag inför en viss bolagsstämma besluta att stämman inte ska hållas på en viss ort utan enbart hållas genom elektronisk uppkoppling med aktieägarna.

Styrelsen får då också besluta att den som inte är aktieägare har rätt att följa förhandlingarna vid stämman.

15 § Om styrelsen beslutar enligt 14 § att en bolagsstämma ska hållas genom elektronisk uppkoppling med aktieägarna, ska aktieägarna också kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 7 kap. 4 a § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551).

Andra företagsformer

16 § Trots 6 kap. 14 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 9 kap. 14 § bostadsrättslagen (1991:614) och 2 kap. 17 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en förening som avses i de lagarna inför en viss föreningsstämma besluta att stämman inte ska hållas på en viss ort utan enbart hållas genom elektronisk uppkoppling med medlemmarna.

Styrelsen får då också besluta att den som inte är medlem har rätt att följa förhandlingarna vid stämman.

Denna paragraf gäller även i fråga om fullmäktigemöten och fullmäktige.

17 § Om styrelsen beslutar enligt 16 § att en föreningsstämma eller ett fullmäktigemöte ska hållas genom elektronisk uppkoppling med medlemmarna respektive fullmäktige, ska medlemmarna eller fullmäktige också kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

18 § Trots 4 kap. 5 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) gäller 16 och 17 §§ även för sparbanker. Det som sägs om stadgar i de paragraferna ska då avse reglemente, det som sägs om föreningsstämma avse sparbanksstämma och det som sägs om medlemmar avse huvudmän.

19 § Bestämmelserna i 16 och 17 §§ gäller även för ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar. När det gäller ömsesidiga försäkringsbolag och ömsesidiga tjänstepensionsbolag ska det som sägs om stadgar i de paragraferna avse bolagsordning, det som sägs om föreningsstämma avse bolagsstämma och det som sägs om medlemmar avse delägare.

Stämma med enbart poströstning

Aktiebolag

20 § Trots 7 kap. 2, 3 och 6 §§ aktiebolagslagen (2005:551) och oavsett vad som anges i bolagsordningen, får styrelsen i ett aktiebolag inför en viss bolagsstämma besluta att aktieägarna inte ska ha rätt att närvara vid stämman personligen eller genom ombud och att den som inte är aktieägare inte ska ha rätt att närvara.

21 § För en bolagsstämma som efter ett beslut enligt 20 § hålls utan närvaro av aktieägare, ombud och utomstående gäller bestämmelserna om bolagsstämma i aktiebolagslagen (2005:551), med de undantag och tillägg som framgår av 22–26 §§.

22 § Om en bolagsstämma hålls enligt 20 §, ska aktieägarna före bolagsstämman kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 7 kap. 4 a § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551). En poströst ska ha kommit in till bolaget senast den sista helgfria vardagen närmast före stämman.

23 § Om en bolagsstämma hålls enligt 20 §, ska en aktieägare lämna en skriftlig begäran om upplysningar enligt 7 kap. 32 § aktiebolagslagen (2005:551) till bolaget senast tio dagar före bolagsstämman.

Styrelsen och den verkställande direktören ska lämna upplysningarna genom att hålla dem tillgängliga i skriftlig form hos bolaget för aktieägarna senast fem dagar före stämman. Upplysningarna ska också inom samma tid skickas till den aktieägare som har begärt dem. Om bolaget har en webbplats ska upplysningarna dessutom hållas tillgängliga för aktieägarna på webbplatsen.

24 § Om en bolagsstämma hålls enligt 20 §, får följande ärenden behandlas vid stämman endast om ärendet har tagits upp i kallelsen till stämman:

1. ett förslag om att en minoritetsrevisor ska utses enligt 9 kap. 9 eller 9 a § aktiebolagslagen (2005:551),
2. en begäran om att en auktoriserad revisor ska utses enligt 9 kap. 16 § aktiebolagslagen,
3. ett förslag om granskning genom särskild granskare enligt 10 kap. 21 § aktiebolagslagen, och
4. en begäran om vinstutdelning enligt 18 kap. 11 § aktiebolagslagen.

25 § Om en bolagsstämma hålls enligt 20 §, ska aktieägarna i det formulär som bolaget tillhandahåller för poströstning ges möjlighet att ta ställning till om beslut i något eller några av ärendena i förslaget till dagordning ska anstå till en fortsatt bolagsstämma.

Ett beslut i ett ärende ska anstå till en fortsatt bolagsstämma om bolagsstämman beslutar om det eller om ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i bolaget begär det. Då ska styrelsen fastställa tidpunkten för den fortsatta stämman. När det gäller frågor som avses i 7 kap. 11 § 1–3 aktiebolagslagen (2005:551) gäller dock den tidsbegränsning som anges i 7 kap. 14 § andra stycket i den lagen.

Vid den fortsatta bolagsstämman får 20 § inte tillämpas.

26 § Om en bolagsstämma hålls enligt 20 §, ska bolaget ange detta i stämmoprotokollet. Bolaget ska också för varje beslut, i stämmoprotokollet eller i en bilaga till protokollet, alltid redovisa

1. antalet röster för och mot förslaget till beslut,
2. antalet röster som aktieägare som upptagits i röstlängden har avstått från att avge,
3. antalet aktier för vilka röster har avgetts, och
4. den andel av aktiekapitalet som dessa röster representerar.

Andra företagsformer

27 § Trots 6 kap. 2, 4 och 8 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, 9 kap. 14 § bostadsrättslagen (1991:614), 2 kap. 17 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt och 5 kap. 7 och 8 §§ lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och oavsett vad som anges i stadgarna, får styrelsen i en förening som avses i de lagarna inför en viss föreningsstämma besluta att medlemmarna inte ska ha rätt att närvara vid stämman personligen eller genom ombud och att den som inte är medlem inte ska ha rätt att närvara.

28 § För en föreningsstämma som efter ett beslut enligt 27 § hålls utan närvaro av medlemmar, ombud och utomstående gäller bestämmelserna om föreningsstämma i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, bostadsrättslagen (1991:614), lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt eller lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, med de undantag och tillägg som framgår av 29–33 §§.

29 § Om en föreningsstämma hålls enligt 27 §, ska medlemmarna före föreningsstämman kunna utöva sin rösträtt per post i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. En poströst ska ha kommit in till föreningen senast den sista helgfria vardagen närmast före stämman.

30 § Om en föreningsstämma hålls enligt 27 §, ska en medlem lämna en skriftlig begäran om upplysningar enligt 6 kap. 29 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar till föreningen senast tio dagar före föreningsstämman.

Styrelsen och den verkställande direktören ska lämna upplysningarna genom att hålla dem tillgängliga i skriftlig form hos föreningen för medlemmarna senast fem dagar före stämman. Upplysningarna ska också inom

Prop. 2021/22:112 samma tid skickas till den medlem som har begärt dem. Om föreningen har en webbplats ska upplysningarna dessutom hållas tillgängliga för medlemmarna på webbplatsen.

31 § Om en föreningsstämma hålls enligt 27 §, får följande ärenden behandlas vid stämman endast om ärendet har tagits upp i kallelsen till stämman:

1. ett förslag om att en medrevisor ska utses enligt 8 kap. 9 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,
2. en begäran om att en auktoriserad eller godkänd revisor ska utses enligt 8 kap. 16 § lagen om ekonomiska föreningar, och
3. ett förslag om granskning genom en särskild granskare enligt 9 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar.

32 § Om en föreningsstämma hålls enligt 27 §, ska medlemmarna i det formulär som föreningen tillhandahåller för poströstning ges möjlighet att ta ställning till om beslut i något eller några av ärendena i kallelsen ska anstå till en fortsatt föreningsstämma.

Ett beslut i ett ärende ska anstå till en fortsatt föreningsstämma om föreningsstämman beslutar om det eller om minst en tiondel av samtliga röstberättigade i föreningen begär det. Då ska styrelsen fastställa tidpunkten för den fortsatta stämman. När det gäller frågor som avses i 6 kap. 10 § 1–3 lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller dock den tidsbegränsning som anges i 6 kap. 13 § andra stycket i den lagen.

Vid den fortsatta föreningsstämman får 27 § inte tillämpas.

33 § Om en föreningsstämma hålls enligt 27 §, ska föreningen ange detta i stämmoprotokollet. Föreningen ska också för varje beslut, i stämmoprotokollet eller i en bilaga till protokollet, alltid redovisa

1. antalet röster för och mot förslaget till beslut, och
2. antalet röster som medlemmar som upptagits i röstlängden har avstått från att avge.

34 § Bestämmelserna i 27–33 §§ gäller även i fråga om fullmäktigemöten och fullmäktige.

35 § Bestämmelserna i 27–34 §§ gäller även för ömsesidiga försäkringsbolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, försäkringsföreningar och tjänstepensionsföreningar. När det gäller ömsesidiga försäkringsbolag och ömsesidiga tjänstepensionsbolag ska det som sägs om stadgar i de paragraferna avse bolagsordning, det som sägs om föreningsstämma avse bolagsstämma och det som sägs om medlemmar avse delägare.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2022.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av 2022.

Lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor upphörde att gälla vid utgången av 2021.

I skrivelser som gavs in till Justitiedepartementet i december 2021 och januari 2022, anför *HSB Riksförbund*, *Riksbyggen*, *Bostadsrätterna*, *Svenskt Näringsliv*, *Svenska Bankföreningen* och *Sparbankernas Riksförbund*, att regleringen bör återinföras eller att det i vart fall bör finnas en hög beredskap för att på kort tid kunna återinföra regleringen (dnr Ju2021/04151, Ju2021/04336, Ju2021/04371 och Ju2022/00127).

Den 20 januari 2022 gav Justitiedepartementet ett antal myndigheter och organisationer tillfälle att lämna synpunkter på en promemoria med utkast till proposition, vars innehåll överensstämmer med förslagen i denna proposition. En förteckning över de som gavs tillfälle att lämna synpunkter finns i *bilaga 1*. De synpunkter som lämnades finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2022/00181).

Lagrådet

I propositionen föreslås det att bestämmelserna i lagen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor ska återinföras och gälla till utgången av 2022. Bestämmelserna i lagen har tidigare granskats av Lagrådet i samband med att de första gången infördes (se prop. 2019/20:143 och 2019/20:163). Förslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande på nytt skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

Skäl för förkortad motionstid

Det är mycket angeläget att bolags- och föreningsstämmor i det rådande läget kan genomföras på ett sådant sätt att risken för smittspridning minimeras. Eftersom de allra flesta aktiebolag och ekonomiska föreningar måste hålla sin årsstämma före den 30 juni 2022, behöver lagändringarna träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen anser därför att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till sju dagar.

4 Den tillfälliga lagen

Spridningen av det virus som orsakar covid-19 orsakar stora konsekvenser för samhället. Smittspridningen i samhället har på nytt ökat kraftigt och regeringen och myndigheterna har med anledning av detta vidtagit en rad åtgärder.

Regeringens åtgärdsplan för införande av smittskyddsåtgärder presenterades den 7 december 2021. Smittskyddsåtgärder har sedan införts i flera steg under december och januari. Syftet med smittskyddsåtgärderna är att minska kontakterna i den vuxna befolkningen och därmed bromsa smittspridningen och belastningen på hälso- och sjukvården och andra samhällskritiska verksamheter. Främst handlar det om att begränsa större samman-

Prop. 2021/22:112 komster inomhus. Restriktionerna omfattar bl.a. deltagarbegränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, begränsningar i sällskapets storlek samt krav på avstånd och stängningstid för serveringsställen.

Regeringen har också, i nära dialog med partierna i riksdagen, tagit initiativ till en rad åtgärder för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet för svenska företag och deras anställda.

Lagen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor infördes för att underlätta genomförandet av stämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar covid-19 kunde minimeras (se 1 § och prop. 2019/20:143). Lagen trädde i kraft den 15 april 2020 och innebar inledningsvis att företagen fick en ökad möjlighet att använda sig av bl.a. insamling av fullmakter och poströstning vid en stämma. Genom lagändringar som trädde i kraft den 18 maj 2020 blev det också möjligt för aktiebolag och ekonomiska föreningar att genomföra bolags- respektive föreningsstämmor helt utan fysiskt deltagande (se prop. 2019/20:163). Bestämmelserna innebar att en stämma kunde hållas antingen genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning, eller genom att aktieägarna eller medlemmarna deltog i stämman enbart genom poströstning. Om stämman hölls med enbart poströstning, skulle aktieägare och medlemmar kunna ta tillvara även sina övriga rättigheter per post. Lagen var inledningsvis avsedd att gälla under 2020 men förlängdes sedan med ytterligare ett år. Lagen upphörde att gälla vid utgången av 2021.

Med anledning av den kraftigt ökade smittspridningen i samhället, och det behov som fortfarande finns av åtgärder för att begränsa smittspridningen, finns det anledning att överväga om den tillfälliga regleringen bör återinföras.

5 Den tillfälliga regleringen bör återinföras

Regeringens förslag: Regleringen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor ska återinföras.

Förslaget i utkastet till proposition överensstämmer med regeringens.

Synpunkter på förslaget: De allra flesta myndigheter och organisationer som yttrar sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* tillstyrker att regleringen återinförs, utom när det gäller möjligheten för aktiebolag att hålla stämma med enbart poströstning.

Skälen för regeringens förslag: I Sverige, liksom i resten av världen, fortsätter spridningen av det virus som orsakar covid-19. Den svenska vaccinationskampanjen har i huvudsak varit mycket framgångsrik. Den är sannolikt en viktig förklaring till att smittspridningen minskade under andra hälften av 2021. Nu har smittspridningen i samhället emellertid ökat kraftigt. Spridningen av viruset kan även under 2022 få betydande konsekvenser för samhället. Det är därför fortsatt av stor betydelse att bolags- och föreningsstämmor kan genomföras på ett sådant sätt att risken för smittspridning minimeras.

Den tillfälliga lagens möjligheter att minska det fysiska deltagandet i bolags- och föreningsstämmor tillämpades mycket brett och lagen hade därmed under sin giltighetstid om drygt ett och ett halvt år avsedd effekt. Såvitt framkommit var de möjligheter som den tillfälliga lagen gav uppskattade av både närings- och föreningslivet, och det har inte framkommit att regleringen varit förenad med några betydande tillämpningssvårigheter. Det finns inte några indikationer på att regleringen har använts för ekonomisk brottslighet eller allvarligt missbrukats på något annat sätt.

Den positiva bilden bekräftades i allt väsentligt vid ett antal samrådsmöten för utvärdering av den tillfälliga lagen som Justitiedepartementet under våren 2021 höll med myndigheter, branschorganisationer och företag som erbjuder tjänster för digitala stämmor och poströstning (dnr Ju2021/01381). Vid dessa möten framkom det bl.a. att den tillfälliga regleringen lett till ett ökat deltagande vid stämmorna. De svårigheter som har uppmärksamats har framför allt att göra med de tekniska förutsättningarna och den tekniska mognaden hos deltagare vid digitala stämmor och med de begränsade möjligheterna att behandla känsliga eller komplicerade frågor vid en stämma med enbart poströstning.

Mot bakgrund av den kraftigt ökade smittspridningen i samhället anser regeringen att den tillfälliga regleringen med undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor ska återinföras. Det finns inte skäl att, som *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* är inne på, begränsa lagstiftningen till att enbart avse digitala stämmor.

6 Ikraftträdandebestämmelser

Regeringens förslag: Lagen ska träda i kraft den 1 mars 2022. Den ska upphöra att gälla vid utgången av 2022.

Förslaget i utkastet till proposition överensstämmer med regeringens.

Synpunkter på förslaget: De allra flesta myndigheter och organisationer som yttrar sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. Några av de som yttrar sig, däribland *Bostadsrätterna* och *HSB Riksförbund*, framför att det vore önskvärt med ett tidigare ikraftträdande. *Bolagsverket* anser att de möjligheter som öppnas för bolag och föreningar genom den tillfälliga lagen, särskilt möjligheten att hålla digitala stämmor, bör finnas kvar även efter årsskiftet. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att den tillfälliga lagen bör upphöra att gälla vid månadsskiftet maj/juni 2022.

Skälen för regeringens förslag: Den nya lagen bör träda i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn till återstående led i lagstiftningsprocessen bedöms det vara den 1 mars 2022.

Både aktiebolag och ekonomiska föreningar ska hålla ordinarie bolags- respektive föreningsstämma (årsstämma) senast sex månader efter utgången av varje räkenskapsår. För det stora flertalet företag och föreningar innebär det att årsstämman måste hållas senast den sista juni, med möjlighet att hålla fortsatt stämma ytterligare en tid därefter. Giltighetstiden för regleringen behöver därför med viss marginal omfatta hela den perioden. Eftersom det dessutom är svårt att med säkerhet förutse hur smittspridningen kan komma

Prop. 2021/22:112 att utvecklas och hur länge behovet av smittskyddsåtgärder kan väntas bestå, bör den nya lagen gälla till utgången av 2022. Inget hindrar dock att lagen upphävs dessförinnan, om de tillfälliga åtgärderna inte längre är motiverade (jfr prop. 2019/20:143 s. 15).

På motsvarande sätt som bestämmelserna i den tidigare lagen, kan den återinförda regleringen tillämpas på alla stämmor som hålls från och med ikraftträdandet. Det är alltså möjligt att redan före ikraftträdandet kalla till en stämma i enlighet med de tillfälliga reglerna, så länge stämman hålls tidigast den 1 mars 2022 (jfr prop. 2019/20:143 s. 15–16 och prop. 2019/20:163 s. 25).

Bolagsverket förordar att det görs en översyn av den tillfälliga regleringen med inriktning på att göra åtminstone några av bestämmelserna bestående. Enligt verket bör en sådan översyn omfatta en större och djupare genomgång av den tillfälliga regleringen och dess verkningar. Inom Justitiedepartementet pågår det ett arbete med att analysera frågan om ett införande av permanenta regler om bl.a. digitala stämmor. I det arbetet är en utvärdering av den tillfälliga regleringen en viktig del, som även *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* och *Företagarna* pekar på.

7 Konsekvenser

Ett återinförande av regleringen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor till utgången av 2022 innebär bl.a. att det under resterande del av året kommer att vara enklare för aktiebolag, ekonomiska föreningar och vissa andra företag att genomföra sina stämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar covid-19 kan minimeras.

De konsekvenser av lagstiftningen som beskrivs i propositionerna Tillfälliga åtgärder för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor (prop. 2019/20:143 s. 16–17) och Fler tillfälliga åtgärder för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor (prop. 2019/20:163 s. 25–26) kvarstår under den tid som regleringen åter ska gälla.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

Genom lagen återinförs regleringen enligt den tidigare lagen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor, som upphörde att gälla vid utgången av 2021. För en kommentar till respektive paragraf hänvisas därför till förarbetena till den lagen (se prop. 2019/20:143 och 2019/20:163).

I förhållande till den tidigare lagen har paragrafnumreringen ändrats, på så sätt att 1 a § enligt den tidigare lagen nu betecknas 2 §. Som en följd av

Prop. 2021/22:112
detta har paragrafnumreringen justerats i förhållande till den tidigare lagen även beträffande de efterföljande paragraferna 3–12 §§.

Vidare har ömsesidiga tjänstepensionsbolag, som tidigare inte förekommit i Sverige men som det numera finns i vart fall något exempel på, lagts till bland de kategorier av företag som omfattas av regleringen. Regleringen för sådana bolag motsvarar, såvitt nu är av intresse, regleringen för ömsesidiga försäkringsbolag. Eftersom lagen (1995:1570) om medlemsbanker har upphävts har de tidigare undantagen från den lagen utgått.

Förteckning över myndigheter och organisationer som getts tillfälle att lämna synpunkter

Följande myndigheter och organisationer, som har getts tillfälle att lämna synpunkter, har yttrat sig: Bolagsverket, Bostadsrätterna, Ekobrottsmyndigheten, FAR, Fastighetsägarna Sverige, Finansinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Företagarna, HSB Riksförbund, Kollegiet för svensk bolagsstyrning, Polismyndigheten, Revisorsinspektionen, Sparbankernas Riksförbund, Svenska försäkringsförmedlars förening, Svensk Försäkring, Svensk Kooperation, Svensk Värdepappersmarknad, Svenska Bankföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund och Sveriges Aktiesparares Riksförbund.

Euroclear Sweden AB, Institutionella Ägares Förening, Lantbrukarnas Riksförbund, LO, Riksförbundet Enskilda Vägar (REV), Riksbyggen, Stim, Stockholms Kooperativa Bostadsförening (SKB), Tjänstepensionsförbundet, Unga aktiesparare och Villaägarnas Riksförbund har getts tillfälle att yttra sig, men har avstått från att göra det eller har inte hörts av.

Yttranden har även inkommit från ett antal privatpersoner.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 februari 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Hallengren, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Strandhäll, Eneroth, Dahlgren, Ernkrans, Hallberg, Nordmark, Säterberg, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Axelsson Kihlblom, Elger, Farmanbar, Danielsson, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Ygeman

Regeringen beslutar proposition 2021/22:112 Återinförande av tillfälliga åtgärder för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor